

بررسی اثربخشی آموزش روانشناسی مثبت نگر بر بهزیستی روانی مادران دارای فرزند سرطانی

مهسا جلالی^۱

^۱ دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بوئین زهرا، دانشکده علوم انسانی، گروه روان شناسی، بوئین زهرا، ایران.

چکیده

امروزه اهمیت ارزیابی رضایت از زندگی در والدین دارای کودکان سرطانی مورد عنایت ویژه ای قرار گرفته است. هدف از این مطالعه بررسی اثربخشی آموزش روانشناسی مثبت نگر بر بهزیستی روانی مادران دارای فرزند سرطانی بود. این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از لحاظ روشی که دنبال می کند، نیمه آزمایشی با طرح گروه کنترل نابرابر (پیش آزمون و پس آزمون با گروه آزمایش و کنترل) است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه مادران دارای کودکان مبتلا به سرطان بود که برای درمان فرزند خود به مراکز درمانی کودکان سرطانی در شهر کرج مراجعه بودند. در پژوهش حاضر برای انتخاب نمونه و روش نمونه گیری ابتدا از مراکز درمانی کودکان سرطانی در شهر کرج، یک مرکز به صورت در دسترس انتخاب و سپس، ۵۰ نفر از مادران دارای فرزند سرطانی به عنوان نمونه انتخاب شدند. که در نهایت پس از ریزش نمونه و در نظر گرفتن افراد داوطلب به همکاری در دو گروه آزمایش (۱۵ نفر) و کنترل (۱۵ نفر) به صورت تصادفی جایگزین شدند. داده ها با استفاده از پرسشنامه بهزیستی روانی ریف جمع آوری شدند. سپس گروه آزمایش تحت آموزش روانشناسی مثبت نگر قرار گرفتند. برای تجزیه و تحلیل داده ها از روش تحلیل کواریانس استفاده شد. نتایج نشان داد، نمره کل تمام مولفه های بهزیستی روانشناختی در میان دو گروه آزمایش و کنترل دارای تفاوت معنادار بود ($P < 0/001$) که بیان کننده این مطلب است که آموزش روانشناسی مثبت نگر بر بهزیستی روانی مادران دارای فرزند سرطانی تاثیر معناداری دارد.

واژگان کلیدی: بهزیستی روان شناختی، روانشناسی مثبت نگر، کودکان سرطانی

مقدمه

بیماری سرطان در جهان رو به افزایش است. تشخیص سرطان در دوران کودکی یک تجربه آسیب زا برای مراقبان آن ها است که موجب توجه روزافزون متخصصان به ارائه راهبردهایی، برای کاهش استرسهای ناشی از این بیماری برای والدین آن ها شده است (ماسادح^۱، ۲۰۱۵).

داشتن کودکان مبتلا به سرطان باعث افسردگی، نگرانی و در والدین آنها می شود و سلامت روان و بهزیستی روانی والدین وخصوصا مادر را تحت تاثیر قرار می دهد. پاره ای مطالعات، بهزیستی روانی را ارزیابی فرد از زندگی خویش، در دوره های زمانی حال و گذشته می دانند. این ارزیابی شامل واکنش هیجانی فرد به حوادث و قضاوت هایی است که وی درباره رضایت از زندگی خود ارائه می دهد (استیل و همکاران^۲، ۲۰۰۸). بنابراین، بهزیستی روانی، درک فرد از زندگی در حیطه های رفتارهای هیجانی، عملکردهای روانی و ابعاد سلامت

¹ Masadeh
² Steel et al